

Smiljka Šinik

ĐORĐE MIHAJLOVIĆ

Đorđe Mihajlović je rođen u Tuzli 4. februara 1875. god. kao drugo od sedmoro djece Nikole, trgovca po zanimanju, i njegove druge žene Savke, kćerke tuzlanskog sveštenika. Nekad imućna, porodica je posle Nikoline smrti bila prisiljena da, u vrijeme školovanja djece, živi od rente i pomoći koju joj je velikodušno pružao beogradski industrijalac Ljubomir Krsmanović, daljnji rodak porodice Mihajlović. Krsmanovićevu pomoć u vidu stipendije najviše je uživao Đorđe za sve vrijeme školovanja (1899—1910) u Beogradu, Minhenu, Parizu i Italiji.

Mihajlović se posvetio slikarstvu kada mu je bilo 25 godina. Za sobom je ostavio djetinjstvo i nesređenu mladost ispunjenu potkušajima da završi Trgovačku školu u Trstu i Nautičku u Bakru, te nastojanjima da se u duhu porodične tradicije posveti čas trgovini a čas umjetnosti. Na kraju je ipak u njemu pobijedio duh umjetnika, naslijeđen od djede po ocu, koji je bio izvrstan zlatar i kujundžija.

U početku slikar amater, Đorđe Mihajlović nije mogao u svojoj Tuzli da ostvari bolje radove od svojih savremenika, takođe amatera, kao što su bili: Mihajlo Krnić, Stjepan Nikolić, Sreten Obrađović i toliko drugih, toliko nepoznatih. A, budući da su njegove težnje u slikarstvu prevazilaze mogućnosti sredine, odlučio je da studira slikarstvo. Put ga je, poslije dvogodišnjeg zadržavanja u Srpskoj slikarskoj školi Kirila Kutlika i Riste Vukanovića u Beogradu (1899—1901) odveo u Minhen (1901—1909) u to vrijeme najpoznatiji umjetničko-pedagoški centar, u »Umjetničku čabu« mладог slikarskog naraštaja cijele Evrope. Po dolasku u Minhen Mihajlović je već po ustaljenoj navici naših slikara otišao u slikarsku školu Antona Ažbea kod koga je proveo sve do 1903. god., izuzevši kratak prekid od maja do jula 1902. god., kada je, poslije položenog ispita na »Königliche Bayerische Akademie der bildenden Künste«, bio u crtačkom odjeljenju profesora Petra Halma. Kod Ažbea ne samo što usavršava svoj konstruktivno shvaćen crtež, nego se upoznaje sa velikim brojem jugoslavenskih umjetnika koji su svojim insistiranjem na slobodi umjetničkog izražavanja uticali na početke Mihajlovićevog likovnog obrazovanja. Oni su doprinjeli formiranju njegovih pogleda na modernu umjetnost, koji su se u potpunosti vezali sa savremene koncepcije.

Od jeseni 1903. do juna 1906. Mihajlović je bio na Akademiji, gdje mu poznati profesor Ludvig Lefc predaje slikarstvo. Udio profesora Lefca u formiranju umjetničke ličnosti Đorda Mihajlovića

nije manje značajan od udjela Antona Ažbea. Anton Ažbe je u njegovim crtežima umio da izvuče i konstrukciju ali i onaj osjećaj za tonske elemente crteža koje je preko Kurbea u Minhenu njegovao krug avangardnih slikara oko Laibla, dok je profesor Ludvig Lefc sa svojom izvanrednom pronicljivošću otkrio i izvukao na svjetlost dana Mihajlovićevu urođenu sklonost za kolorističke odnose. U nizu prvih Mihajlovićevih portreta nastalih kod Lefca, a koji se danas nalaze u posjedu Muzeja istočne Bosne u Tuzli, (»Mlada djevojka« (sl. 1), »Djevojka u crvenom«, »Studija«), došla je do izražaja ljepota kolorističkog odnosa, uglađena forma i finoća tonskih vrijednosti. Razigraniji, i u isto vrijeme konstruktivniji i kontrastniji koloristički odnosi javljaju se samo na izuzetno rijetkim mjestima; u realizaciji ukrasa pojedinih dijelova odjeće ili naročito osvijetljenog dijela portretisane ličnosti. U portretu »Starac« i u »Autoportretu«, nastalim po svoj prilici posljednje godine studija, Mihajlović se sasvim smjelo koristi bojom zgusnutom i sočnom, koja je u isto vrijeme i znatno intenzivnija.

Posljednje tri godine njegovog boravka u Minhenu su potpuno nepoznate. Nešto više svjetla na taj tamni period unosi jedna njegova kratka izjava: »... 1901. godine odem u Minhen, gdje sam, što na Akademiji što po privatnim slikarskim školama, proveo osam godina«. Nema, dakle, nikakve sumnje da mislimo da je baš u ovom posljednjem periodu posjećivao još neku od privatnih škola.

Posjećivao je muzeje, zanosio se Velaskezom, Francom Halsom, Gojom, Maneom, a na izložbama njemačkog savremenog slikarstva privlačili su njegovu pažnju Viljem Lajbl, Teodor Alt, Johan Šperl, Karl Šuh, Henrik Cigel, Hugo Haberman. U kontaktu sa njihovim djelima upijao je znanja, izoštravao i bogatio svoju senzibilnost i fantaziju. Njegove najznačajnije uljane slike u minhenskom periodu predstavljaju portreti i figure, među kojima se ističu »Žena u crnom«, »Starac sijede kose«, portret »Starica«, »Djevojka u ateljeu«. U ovim djelima on prerasta koncepcije školskog programa i stvara djela koja ulaze u antologiju naše savremene umjetnosti. U ovom periodu on je evoluirao od tonskog ka kolorističkom slikarstvu. Ta njegova orientacija, iako je bila usmjerena ka koloritu, ovo doba još nije imala veću povezanost s impresionistima. Kod njega je boja proživjela onu istu evoluciju koju je proživiljavao i njegov rukopis ili koju je proživiljavala uloga svjetla u slikarstvu. Njegova gesta bivala je sve nemirnija, ali se nije odricala da bude pratičac oblika portretisanih ličnosti. U traženju vlastitog izraza zanosio se do poetičnosti ljestvotom linije, čistotom forme i smišljenim kolorističkim odnosima. Zahvaljujući ovakvom odnosu, mogao je da ostvari vlastitu umjetnost u kojoj podjednaku ulogu ima njegova emotivnost i spoljna realnost.

U Mihajlovićevim studijama portreta dominira čovjek, smiren, statično nepokretan u svojoj ulozi plaćenog modela, a u isto vrijeme i kao ekspresivno biće, koje je sam umjetnik obojio svojim unutrašnjim strastima, lirske ustreptalim, što je odgovaralo umjetnikovom dobu, ali ih je mnogo češće bojio teškim tonovima svoga unu-

trašnjeg očaja i svojih trauma, vezanih za porodične tragedije i svoju bolest.

U Parizu se Mihajlović zadržao od jeseni 1909. do ljeta 1910. g. Iz tog perioda sačuvane su samo dvije sveske crteža. U kontaktu sa francuskim impresionistima on je znao da olakša svoj rukopis u razigraniju i titraviju arabesku, a i da unese nešto više dnevnog svjetla. Sa nevjerovatnom lakoćom umio je da izmiri minhensko poštovanje forme sa francuskom spontanošću a da pri tome ostane dovoljno ličan. U ovim nimalo jednostavnim zadacima pokazivao je izvanredne rezultate, ali mnogi od njih biće realizovani u Tuzli u dvije godine.

Za razliku od školskog perioda koji je bio obojen uticajnom sferom Minhenja, tuzlanski period nosi karakteristike impresionizma i uticajne sfere Pariza. Prevlast Pariza nad Minhenom počela je u Mihajlovićevom slikarstvu istovremeno kada se počela gasiti uloga vještačkog osvjetljjenja i kada je namjesto njega na pozornicu stupila u svom punom bljesku prirodna svjetlost. Ovim revolucionarnim činom slikom su u isto vrijeme zagospodarile svijetle boje, hitar tretman i znatno lakša forma. Svoju novu konцепцију Mihajlović je počeo sprovoditi slikanjem »Primorskog pejsaža« i »Konja« 1910. godine da bi, brojnim motivima iz Tuzle (sl. 2), pejsažima, portretima, naslikanim između 1917. i 1919. godine, ta konцепцијa ujedno doživljavala svoj najzrelij i izraz. To je bilo poslije jedne pauze, prouzrokovane zarobljeništvom u Aradu i bolešću kada se malo ko nadoa da će se Đorđe Mihajlović vratiti slikarstvu. Odigralo se to pred kraj života kada je potpuno uspio da se osloboodi svih uticaja, kada je sasvim spontano boji davao njen potpuni značaj i kada je u isto vrijeme liniju i prirodu potčinio svojim emocijama, svojim unutarnjim potrebama i svom estetskom kriterijumu. Zahvaljujući ovoj stvaralačkoj napetosti i rezultatima koji su uslijedili pri kreiranju radova »Konj«, »Tuzla pod snijegom«, »Pored rijeke«, »Stablo«, »Autoportret« — sve u posjedu Muzeja istočne Bosne u Tuzli, izmijenjen je uveliko sud u Mihajlovićevim mogućnostima i njegovom značaju. Mihajlovićeva ostvarenja iz tog perioda uticala su da se proširi granica o shvatanju njegovih kreativnih mogućnosti a preko njega i granice raspona naše umjetnosti u prvom periodu njenog razvoja.

Prve dvije decenije našega vijeka, u toku kojih se proteže djelovanje Đorda Mihajlovića, predstavljaju početnu fazu u razvoju savremene bosansko-hercegovačke umjetnosti. Na početku, ta aktivnost ima, u posljednjim godinama XIX vijeka, za granicu već sasvim ispošćeno ikonopisno slikarstvo ili slikarstvo domaćih amatera, a na kraju bogato razuđeno slikarstvo međuratnog perioda. Uključen između dva vrlo heterogena podneblja, likovni opus Đorđa Mihajlovića iskri, čas slabijim a čas intenzivnijim, ali konstantno njemu specifičnim sjajem, koji obilježava ne samo vremensku sponu dva pomenuta podneblja, već označava početak evropskeizacije naše savremene umjetnosti. Uklapanjem svoga slikarstva u tokove evropskog, Mihajlović nije zasjenio svoju ličnu fisionomiju, niti je za-

postavio značaj domaćeg podneblja. Podsticaje i inspiracije dobijene u dalekom svijetu razrađivao je sa više ozbiljnosti u domaćoj sredini, u Tuzli, u vrijeme potpune samoće. Ta aktivnost pomogla mu je da se potpuno osloni isključivo na sopstvene snage i da se, slično slovenačkim impresionistima koji su se okupljali u Škofji Loki ili srpskim, odnosno jugoslavenskim slikarima, sa početkom ovoga vijeka koji su se smjenjivali u Sićevu, posveti potpuno domaćem pejzažu, koji je nastojao ostvariti u duhu impresionista.

I danas, kada se već sasvim jasno ocrtava umjetnički opus Đorđa Mihajlovića, ne postoji kolebanje u ubjeđenju da će Mihajlović u hijerarhiji bosansko-hercegovačke likovne umjetnosti zauzeti ono mjesto koje su sebi već ranije osigurali savremenički i školski drugovi: Nadežda Petrović, Kosta Miličević i Milan Milovanović u srpskom; Josip Račić i Miroslav Kraljević u hrvatskom, a Matija Jama, Ivan Grohar, Rihard Jakopič i Matija Sternen u slovenačkom modernom slikarstvu.

DORDE MIHAJOVIĆ — EIN BOSNISCHER KUNSTMALER UM DIE JAHRUNDERTWENDE

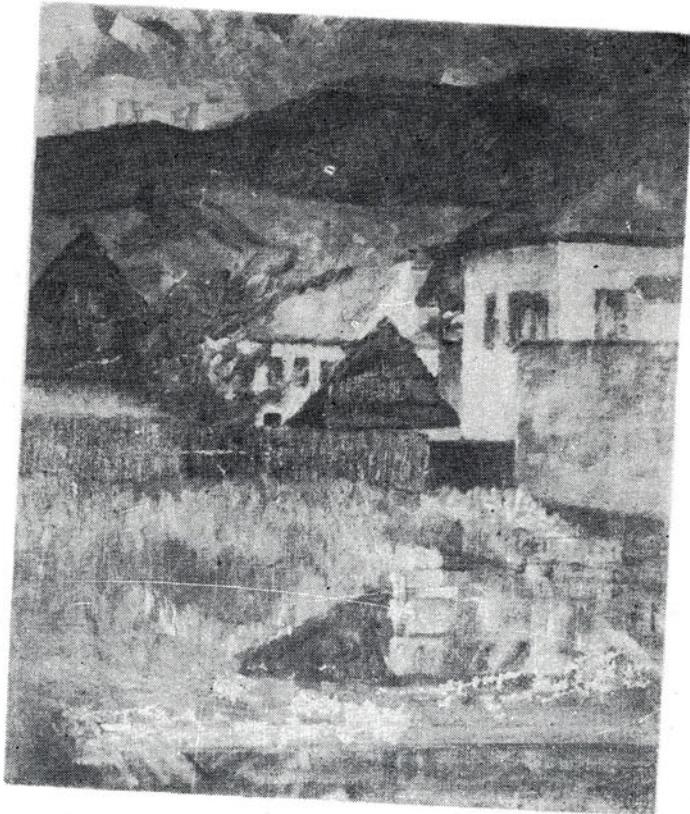
Đorđe Mihailović, Kunstmaler (Tuzla, 4. Februar 1875—18. September 1919).

Er besuchte die Handelsschule in Tuzla und die Nautische Akademie in Bakar und Triest. In Beograd studierte er an der Malerschule des Kirill Kutlik und Risto Vukanović (1899—1901) und dannach (1901—1903) bei Antun Ažbe und (1903—1906) an der Akademie der bildenden Künste in München. Da bleibt er bis zum Jahre 1909.

Seine Studien setzte er in Paris von 1909—1910 fort. Er verweilte mehrere Male in Italien (1903, 1906, 1909). Seit 1910 lebte er in Tuzla. 1914 wurde er in Arad interniert. Zum ersten Mal stellte er seine Werke auf der I. jugoslawischen Kunstausstellung in Belgrad aus (1904), dannach nahm er auch an der Ausstellung der bosnisch-herzegowinischen Künstler in Sarajevo (1917) teil. Seine Werke wurden auch auf der Ausstellung der Pleinairisten in Belgrad (1960) ausgestellt, dann auf der Ausstellung »50 Bilder aus der Gemäldegalerie Sarajevo« (1962 und 1964), auf der Ausstellung »Jüdische Künstler aus Bosnien und der Herzegowina« (1966), sowie auf der Ausstellung »Aquarell des XX. Jahrhunderts in Bosnien und der Herzegowina« in Sarajevo (1967) gezeigt.

Portret djevojke (iz 1905. g.)

Motiv iz Tuzle (iz 1917. g.)

RAD MUZEJA ISTOČNE BOSNE U TUZLI (u periodu 1966—1970. god.)

Rad Muzeja u 1966. godini obavljao se pod izuzetno teškim uslovima (1). Usled velikih oštećenja na zgradama, u kojoj je bio smešten Muzej, nastalih sleganjem terena i tonjenjem, dalji rad u toj zgradi stare gimnazije bio je zabranjen (2).

Meseca novembra 1966. god. Muzeju je dodeljen gornji sprat i jedna prizemna prostorija u ulici Moše Pijade br. 24. S obzirom na to da je ova zgrada bila ruinirana, to se prvo pristupilo njenom preuređenju i mogućim prepravkama. Izbijanjem pojedinih zidova i pregrađivanjem prostorija dobine su se četiri međusobno povezane sale za izložbe, a pored ostalih prostorija obezbeđene su i tri kancelarije za rad kustosa.

Finansiranje:

Godine 1967. Muzej, kao ustanova regionalnog karaktera, za rad na osnovnoj delatnosti po programiranim akcijama i ugovorima prima dotacije od Republičkog sekretarijata za kulturu. Takođe izvesne dotacije primaju se i od Fonda za kulturu OS Tuzla, a odnose se na delatnost ustanove u gradu. Godine 1968. u odnosu na dotadašnja sredstva, izvršeno je od strane Republičkog sekretarijata za kulturu znatno procentualno povećanje postojećeg iznosa sredstava. Zahvaljujući ovom povećanju, kao i sredstvima primljenim u vezi sa drugim zadacima i pomoći republičkih fondova po određenim ugovorima, Muzej je u ovom periodu uspeo da obavi i mnogo puniji rad na osnovnoj delatnosti.

Izložba:

Prvi i osnovni zadatak u 1967. god. bio je postavljanje stalne muzejske izložbe.

Ulažući velike napore, vlastitim radom na unutrašnjem definitivnom uređenju i izradom tehničkih rešenja koncepcije stalne izložbe, uz izvesnu finansijsku pomoć Republičkog fonda za unapređenje kulturne delatnosti i namenskih sredstava OS Tuzle, posle 20 godina postojanja, Muzej je u zgradama Muzeja postavio prvu stalnu izložbu. Izložba je otvorena 27. juna 1967. god.

U periodu 1967—70. izložba je dopunjena i preuređena. Izložbom je dat prikaz rezultata dugogodišnjih radova ustanove na istraživanjima i proučavanju ovoga područja, i to: iz oblasti arheologije, istorije, etnologije i prirodnog bogatstva. U podesnom prizemnom sklopu zgrade uređen je i mali lapidarium.

Značaj i potreba stalne izložbe ogleda se i u broju posetilaca. Uspostavljena je i saradnja sa školama pa su sve češće posete učenika. Do sada je izložbu posetilo oko 21.500 posetilaca. Bilo je i 175 grupa kolektivnih poseta.

Godine 1968. Muzej je, uz stručnu saradnju i izradu koncepcije izložbe od strane kustosa Muzeja JNA — Beograd, postavio na Husinu izložbu »Husinjani u buni i revoluciji«. Rad na organizovanju i postavljanju izložbe finansiran je od strane Odbora za proslavu 20-godišnjice

oslobodenja grada Tuzle. U 1969. godini Muzej je uzeo i učešća u radu na postavljanju izložbe posvećene 50-godišnjici rada SKJ, koja je organizovana u Tuzli.

Kako se u umetničkom odeljenju Muzeja i Umetničkoj galeriji u Sarajevu nalazi fond slika tuzlanskog slikara Đorđa Mihajlovića (1875—1919), to je u ovome periodu otpočeo rad na organizovanju zajedničke izložbe slika ovoga slikara. Izložba je otvorena meseca marta 1970. g. u Tuzli, a potom u Sarajevu. Ovu akciju finansirao je Republički fond za unapređenje kulturne delatnosti.

U ovome periodu organizovane su i pokretne izložbe, i to: »Istočna Bosna u NOR-u«, postavljena je u Loparama, Brčkom, Bijeljini, Zvorniku, Kalesiji, Banoviću, i izložba »Radnički pokret i NOR u tuzlanskom bazenu«, postavljena je u Lukavcu, Čeliću, Živinicama, a i u pojedinim radnim organizacijama u Tuzli (u Gimnaziji, u Domu »Moše Pijadi« u Kreki, u sportskom društву »Partizan« i u Domu JNA).

Godine 1959. Muzej je postavio izložbu u Šekovićima. Ovom izložbom prikazan je ustanak i NOB-a u Birču. S obzirom na to da je na ovoj izložbi u toku vremena došlo do oštećenja, to su nastala oštećenja popravljena u 1966. god.

Izložba postavljena 1963. godine u tuzlanskom parku, u zgradi zv. »Barutana« održava se redovno, uz stalno dežurstvo muzejskog čuvara. U ovome periodu ovu izložbu je posetilo oko 26.900 posetilaca.

Unutrašnji-muzeološki rad:

Pored rada na izložbama ostali rad se odvija po odeljenjima. U ovome periodu, posle preseljenja, izvršena je revizija celokupnog muzejskog materijala. Rad se odvija na redovnom inventarisanju i klasifikaciji materijala, kao i na kartotekama. Tokom godine rad na kartotekama kao i rad na opremi i sređivanju tehničke-terenske dokumentacije proširivao se. Za istorijsko odeljenje izrađene su kartice kojima je dat pregled dokumenata koja se odnose na ovo područje a nalaze se u Institutu za istoriju radničkog pokreta naroda Jugoslavije. Takođe, prema literaturi, izrađen je i pregled dokumenata koja se odnose na ovaj region, a smeštena su u institutima i drugim odgovarajućim ustanovama u Sarajevu i Zagrebu. Za trinaest opština ovoga područja nabavljeni su podaci o spomenicima i događajima iz NOR-a. Izvršeno je mikrofilmovanje pojedinih dokumenata koja se nalaze u odgovarajućim ustanovama u Beogradu, Sarajevu i Zagrebu.

U fotolaboratoriji Muzeja vršena su određena snimanja za odeljenja i opšte potrebe. Uspostavljena je evidencija fotodokumentacije za svako odeljenje. Postojeća numizmatička zbirka, uz stručnu pomoć kustosa Nacionalnog muzeja — Beograd, sređena je i inventarisana. U praistorijskom odseku arheološkog odeljenja rad se odvijao na obradi i publikovanju materijala.

Materijal svih odeljenja u depou je sistematski sređen. Za smeštaj materijala urađene su odgovarajuće kutije kao i ostala potrebna oprema. Umetničke slike zaštićene su odgovarajućim omotima. Izvršena je, takođe, i osnovna zaštita na postojećoj zbirci prepariranih ptica i životinja.

Jedna od važnih akcija za Muzej u toku 1968. i 1969. godine bio je i rad na konzervaciji muzejskog materijala. Brojni objekti, godinama sakupljeni, bili su, usled loših prostornih mogućnosti i selidbi jako ug-

roženi a mnogi dovedeni i do konačnog propadanja. Stoga se radilo na njihovoj konzervaciji. Konzervaciju su obavili stručnjaci centralnih muzeja, i to Narodnog muzeja — Beograd, Zemaljskog muzeja — Sarajevo, Muzeja revolucije Beograd i Arhiva Jugoslavije — Beograd. Zasad je konzerviran veliki broj dokumenata iz istorijskog odeljenja, 455 lista dokumenata koji se odnose na radnički pokret i NOB-u, kao i izvestan broj trodimenzionalnih objekata. Na nekim objektima, prema njihovom stanju, sprovedena je i osnovna zaštita. U 1970. godini izvršiće se i konzervacija preostalog dela materijala ovoga odeljenja. Iz arheološkog odeljenja konzerviran je 621 objekat od bronce, gvožđa i olova. Istovremeno rađeno je i na rekonstrukciji keramičkog materijala.

Restauriran je i konzerviran veliki broj umetničkih slika, iz umetničkog odeljenja, a i izvestan broj ikona rađenih na drvetu i platnu (20 komada). Pored osnovne zaštite na materijalu etnološkog odeljenja obavljena je konzervacija svih ugroženih drvenih objekata, a u 1970. sproveće se konzervacija na ugroženom tekstilnom materijalu. Za rad na konzervaciji muzejskih objekata, pored redovnih sredstava Muzeja, primljena su i sredstva od Republičkog fonda za unapređenje kulturne delatnosti.

U toku ovoga perioda kustosi su prisustvovali određenim sastancima stručnih sekacija, Kongresu istoričara i arheologa. U cilju upoznavanja sa načinom rada i u vezi sa stručnim konsultacijama, kustosi su posećivali centralne muzeje i radili u njima.

Istraživanja:

Godine 1966. obavljeno je iskopavanje na praistorijskim lokalitetima »Gradac« i »Crkvina« u Batkoviću (OS Bijeljina). U 1968. godini obavljeno je manje iskopavanje praistorijskog lokaliteta »Brdo« u Donjoj Mahali (OS Orašje). Iste godine započeli su i sistematski radovi na istraživanju praistorijskih nekropola sa humkama u Padjinama i Rođeviću (OS Zvornik). Dalji radovi na istraživanju ovih humki nastavljeni su i 1969. godine. Ovi radovi se u toku 1969—1970. godine finansiraju kako iz redovnih sredstava Muzeja tako i od strane Republičkog fonda za naučni rad. Radove vodi kustos za praistorijsku arheologiju Muzeja.

U 1968. godini Muzej je započeo i rad na istraživanju srednjovekovnog lokaliteta »Jazbine« u Batkoviću, a 1969. godine nastavljene radove na ovome lokalitetu finansira Akademija nauka BiH. Radove je vodio stručnjak Zemaljskog muzeja, a u ekipi je učestvovao i kustos ovoga Muzeja za srednjovekovni period.

Pored iskopavanja, obavljena su i arheološka rekognosciranja pojedinih područja, kao: Tuzle, Gračanice, Lopara, Brčkog, Zvornika, Orašja (1966), Bratunca, Srebrenice, Bijeljine (1967), Bijeljine, Zvornika (1968), Bijeljine, Gračanice, Srebrnika, Zvornika (1969. godine). Takode, kustos za srednjovekovni period uzeo je učešća u rekognosciranju dela ovoga područja što ga je obavila ekipa u radu na arheološkoj karti.

Istorijska istraživanja obavljena su kako na prikupljanju dokumenata i podataka tako i na evidentiranju i snimanju spomenika iz NOR-a na područjima Tuzle, Gračanice, Lopara (1966), Bijeljine, Srebrnika (1967), Bratunca, Srebrnika, kao i u mjestima Batkoviću i Orašju (1968. godine). U 1969. godini kustos odeljenja obavio je istraživački rad u

odgovarajućim ustanovama u Zagrebu, Sarajevu, Banja Luci, Bijeljini i Brčkom.

Etnološka istraživanja obavljena su na teritoriji Tuzle i delom Srebrenice i Bratunca (1966), kao i na području Zvornika, Bijeljine, zatim u Gračanici, Srebrniku, Bratuncu, Orašju, Donjoj Mahali i Tolisi (1968. g.).

U vezi s planiranim radovima na prikupljanju minerala i ruda ovoga regiona u 1968. godini, posećena su rudna ležišta ne samo u Tuzli nego i u Bosanskom Petrovom Selu, u Kladnju, na Konjahu i u Šekovićima.

Biblioteka i izdavačka delatnost:

Stručna biblioteka Muzeja redovno se popunjava novim knjigama, i to pretežno razmenom publikacija. Postojeći fond stručnih knjiga reinventarisan je a uspostavljena je i kartoteka.

Izlaženje muzejske publikacije finansira se pretežno sredstvima koja dodeljuje Republički fond za unapređenje izdavačke delatnosti. Godine 1967. izašla je VII knjiga publikacije Muzeja.

*
* *

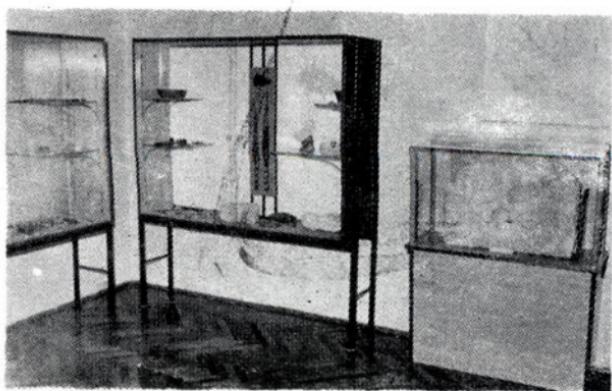
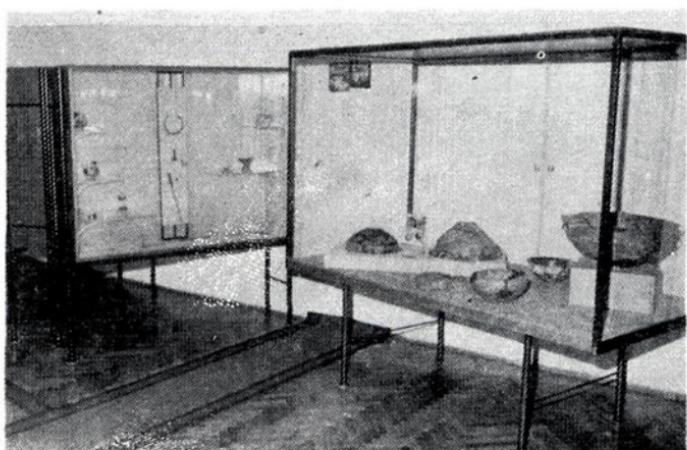
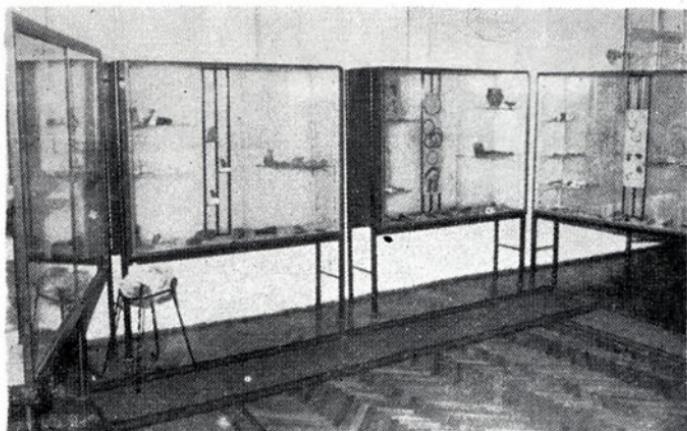
U ovome periodu nastale su i manje izmene u muzejskom kadru. Godine 1968. primljen je pripravnik za srednjovekovni period, a krajem 1969. godine i pripravnik — etnolog.

Danas Muzej ima 11 radnika, i to:

1. Mr. Milica D. Kosorić, direktor ustanove, viši kustos — arheolog; vodi praistorijski odsek.
2. Siniša Perić, kustos — arheolog za srednjovekovni period. Pored srednjovekovnog odseka vodi i antički.
3. Marija Čubrilo, kustos — istoričar; vodi odsek radničkog pokreta i NOR-a.
4. Mirjana Ćelap, pripravnik — etnolog.
5. Cveta Klobučarić, sekretar; vodi i blagajničko poslovanje.
6. Butković Osman, vodi knjigovodstveno poslovanje (rad sa nepunim radnim vremenom).
7. Bernard Derniković, fotograf, visokokvalifikovani majstor; vodi i biblioteku Muzeja.
8. Jela Vujić, kurir i čistač radnih prostorija.
9. Pašan Kovčić, čuvar stalne izložbe i čistač.
10. Sima Vasilić, čuvar stalne izložbe i čistač.
11. Cviko Gavrilović, čuvar izložbe u zgradи »Barutana« i čistač.

NAPOMENA:

1. Izveštaj o radu Muzeja od njegovog osnivanja (1947. god. do ovoga perioda objavljen je u VI broju muzejske publikacije (1965).
2. Rad Muzeja u dotadašnjoj zgradi zabranjen je od meseca decembra 1965. god. U ovoj situaciji Muzej je obezbedio dva manja kabineta u jednoj od osmogodišnjih škola. U jednom je smešten muzejski materijal, a u drugome se obavljao rad.

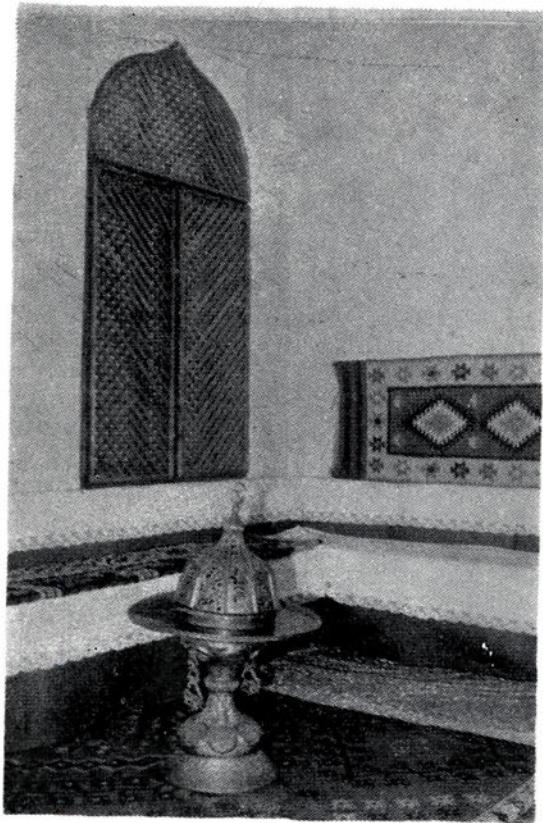

Detalji — sa stalne arheološke izložbe

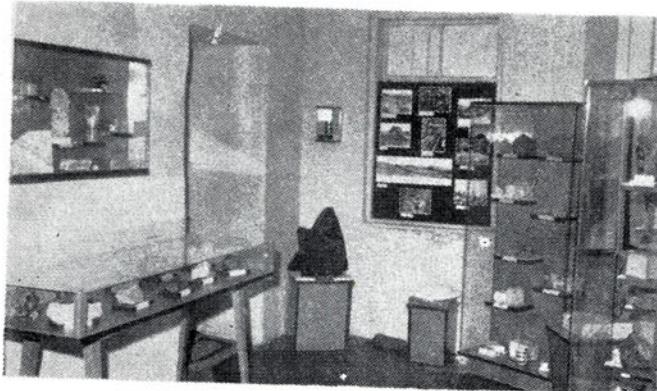
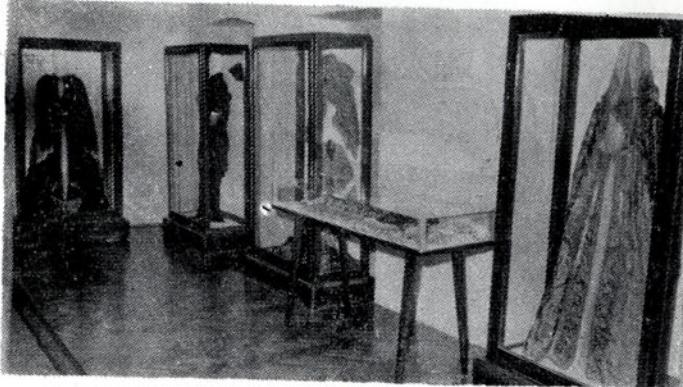
Tabla II

Detalji — sa stalne izložbe Radnički pokret i NOB-a

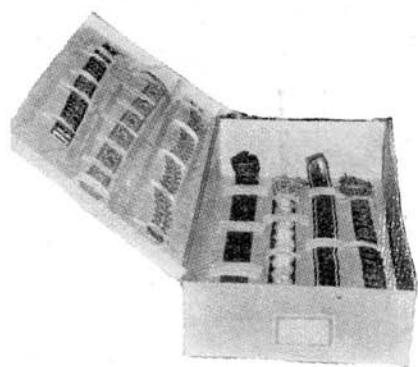
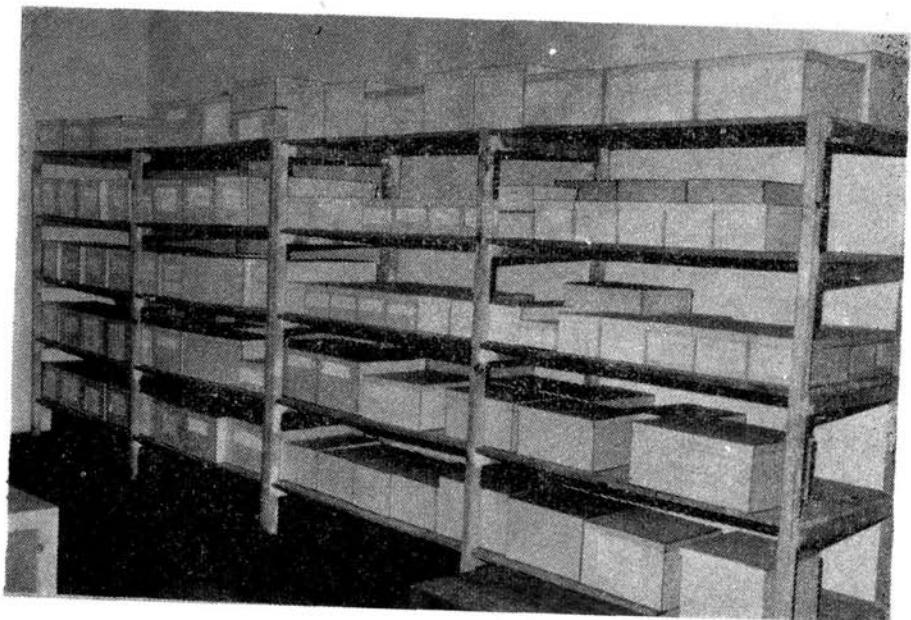

Detalj — sa stalne etnografske izložbe

Sa izložbe prirodnog bogatstva

Tabla IV

Smještaj materijala u depou